

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 5. An sequester legitimè præsentet?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

bona Uxoris non sunt penes Maritum, consequenter nec Jus Patronatus illis annexum: ergo in dato casu maritus non præsentat legitimè suo nomine; sed nec alieno sine hujus consensu.

Ad casum autem, quo bona Uxoribus, quibus est annexum Jus Patronatus, Marito tradita sunt in dotem, censet Tiraquellus ad leges connubial. gloss. ult. n. 5. cum illis bonis etiam Jus Patronatus transire in maritum; negat verò Abbas in c. fin. de Concess. prebend. n. 8. Felinus in c. cum olim, de majoritat. & obed. Mihi videtur distinguendum secundum dicta lib. 4. an. 1585. an bona dotalia, quæ Viro afferuntur ab Uxore, tradantur tanquam *æstimata* ad venditionem, nempe sic, ut maritus soluto matrimonio teneatur non rem ipsam, sed duntaxat ejus pretium reddere? vel tanquam *non æstimata*, nempe solum ut constet de valore dotis, eo nimirum fine, ut si dos mariti culpâ perderetur, certum ejus pretium repeti possit, nullâ tamen venditione interveniente; quo posito:

3203 R. Quando bona dotalia traduntur Viro tanquam *æstimata*, nimirum ad venditionem, tali casu maritus legitimè præsentare, si Jus Patronatus competat Uxori ratione bonorum, quæ Viro tanquam *æstimata* in dotem tradita sunt; ratio est; quia bona dotalia, quæ cum æstimatione ad venditionem ab Uxore traduntur Viro, transeunt in dominium mariti, ut hic suppono ex dict. l. 4. n. 1587. consequenter etiam accessoriè penes ipsum est Jus Patronatus illis annexum; sed sic legitimè præsentat; ergo; sic Covarr. *practic. qq. 100 c. 28.*

3204 Si autem marito tradantur *non æstimata*, vel etiam *æstimata* æstimatione non faciente emptionem, ut exposuimus dict. l. 4. n. 1588. materiale illorum dominium manet penes Uxorem, ut ibid. ostensum est n. 1589. consequenter etiam Jus Patronatus illis annexum; sed hoc ipso in tali casu non legitimè præsentat maritus; sic enim nec accessoriè penes ipsum est illud Jus Patronatus. Nec obstat, quod etiam non traditis illis bonis dotalibus æstimatione faciente emptionem, competat illi dominium civile illorum bonorum, & administratio cum fructibus; hoc enim intelligitur solum

de fructibus & commoditatibus, quæ ad sustinenda matrimonii onera deservire possunt; quia ad hunc finem dos conceditur; jura autem Patronatus ad hunc finem deservire non possunt, ergo marito non conceduntur; sic Castropalaus *tr. 13. D. 2. p. 4. n. 29.*

§. 5.

An sequester legitimè præsentet?

PER *Sequestrem* hic intelligo eum, apud quem res litigiosa deponitur, servanda illi, qui lite vicerit, ut accipitur L. *Sequester* II. de V. S. Duplex est *sequester*; alter voluntarius, alter necessarius. *Voluntarius* est, qui ex voluntate litigantium designatur à Judice. *Necessarius*, qui contra voluntatem litigantium à Judice constituitur L. *Lices* ff. depositi, de hoc ergo Sequestre voluntario, & necessario controversitur, an legitimè præsentet, bonis, quibus jus præsentandi annexum est, apud eum depositis? Loquimur autem hic de Sequestre, in quem possessio rei litigiosæ translata est, ita, ut penes nullum ex litigantibus easit, quod in certis casibus fieri posse, diximus l. 2. *tit. 17. de Sequest. possess. & fructuum.* Quæstio igitur est, an talis Sequester, in quem etiam possessio rei litigiosæ translata est, possit legitimè præsentare Clericum ad Patronatam Ecclesiam vacantem, quando jus præsentandi annexum est bonis taliter sequestratis? sive Sequester sit voluntarius, sive necessarius.

Ante resolutionem suppon. Jus Patronatus alteri annexum dupliciter considerari posse; primò, an annexum sit juri spirituali per se, ac propriè tali, ut si foret annexum Ecclesiæ, Prælatuæ, dignitati, vel beneficio Ecclesiastico? secundò, an annexum sit juri solum temporali, seu quod idem est, an res apud ipsum deposita ejus possessione in ipsum translata, sit juris per se, ac propriè spiritualis, an solum temporalis annexivè, sicut Jus Patronatus?

Supponendum 2. Laicum non esse capacem juris propriè, ac per se spiritualis, quale est jus Ecclesiæ, Prælatuæ, Dignitatis, vel beneficii Ecclesiastici, secus, juris temporalis, licet annexum habeat Jus Patronatus. Prima pars est *ex c.*

ex c. 2. de Judic. & c. *Causam* 7. de præscript. ubi dicitur, Laicos non posse præscribere jus decimarum, quia illud non possunt desinere, h. c. possidere; sermo autem est de decimis Ecclesiasticis, quarum jus fundatur in titulo propriè, ac per se spirituali.

3208 Ex his deducitur Sequestrem etiam Laicum, cui bona temporalia, quibus annexum est Jus Patronatus, data sunt in custodiam, translata simul etiam eorum possessione, legitime præsentate, non minus, quam lite finita legitime præsentaret Victor, seu dominus illorum bonorum; sic Azor p. 2. l. 6. c. 25. q. 17. Gonzalez, Gutierrez, Garcia, & alii, quos citat & sequitur Castropalaus tr. 12. D. 2. p. 18. n. 5. Nam, qui bona fide possidet Jus Patronatus, legitime præsentat; sed talis Sequester bona fide possidet Jus Patronatus annexum illis bonis, quorum custodiam & possessionem auctoritate vel partium consensu habet; ergo major est ex regula de jure bonæ fidei possessoris. Min. ponitur in casu.

3209 Difficultas tamen est, an hoc procedat, si Patronatus sit Ecclesiasticus, & Sequester Laicus? Re. resolutionem nostram procedere solum in casu, quo Jus Patronatus est Laicum, & seculare, si Sequester sit Laicus; ratio hujus sumitur ex dictis n. 3207. Nam Patronatus Ecclesiasticus fundatur in jure, propriè, ac per se spirituali; cum ergo tale jus possidere non possit Sequester Laicus, ut dictum est; desinitus erit & proprietate, & possessione Juris Patronatus Ecclesiastici, sine quo tamen non fit præsentatio legitime, antequam constet ex definitione Juris Patronatus Ecclesiastici n. 3059. cum competat titulo bonorum Ecclesiasticorum, quibus Ecclesia, vel beneficium fundatum, vel dotatum est, at bona Ecclesiastica fundantur in jure propriè ac per se spirituali, nimirum Prælaturæ, dignitatis, vel beneficii Ecclesiastici, secus est de Clerico Sequestre, cui non inest incapacitas possidendi Jus propriè, ac per se spirituale.

3210 Hostiensis, Abbas, & alii in c. *Examinata* 15. de Judiciis, negant ullum Sequestrem, sive voluntarium, sive necessarium, posse legitime præsentare; moventur 1. quia Sequester non possidet

Tom. III.

rem sequestratam, neque illam nomine proprio administrat, sed alieno, ut constat ex L. *interesse* ff. de acquir. possess. L. 1. C. de Sequestrat. possession. Sed in præfenti nomine alieno fieri provisio beneficii non potest, quia dum est Sequestrum, non constat, cui competat jus providendi. Secundò, Sequester fructus rei sequestrate obligatus est servare victori c. *cum Beroldus de sentent. & re judic. c. 1. de sequestrat. possess. Clem. 1. eod. tit.* Sed provisio beneficii est fructus rei sequestrate: ergo servanda est victori. Tertiò, Sequester comparatur creditori, habenti pignus, cui est annexum jus providendi, sed huic creditori nequit Jus providendi competere, c. *cum Beroldus*, de re judicata: ergo neque Sequestro.

Sed Re. ad 1. in dato casu, quo procedunt à nobis dicta n. 3205. Sequestrum omnino possidere; cum ponamus ei, si Voluntarius sit, à partibus, si necessarius, à Judice traditam esse possessionem bonorum, quibus annexum est Jus præsentandi, hinc, si necessarius sit, administrat nomine Judicis, cum enim ei per Judicem commissæ sit administratio bonorum, ut ponit casus, eo nimirum fine, ut illa rectè administret, & Jura eorum exequatur, inter ea autem sit *præsentare*, cum Ecclesia vacat, (ne scilicet alioquin devolvatur ad Ordinarium) merito agit jure sibi judicialiter commissio, sicut, si voluntarius, jure legis, cum supposita sequestratione partium consensu, & facta ipsi traditione, dispositione Juris, seu legis teneatur pariter ea rectè administrare, ac quando est Sequester Auctoritate Judicis.

Ad 2. Re. Sequestrum teneri reservare fructus rei sequestrate, qui servando servari possunt, non autem secus: *præsentare* autem, cum beneficium vacat, esse quidem fructum Juris Patronatus, sed talem, qui servando servari non potest, tum quia permittere vacantem Ecclesiam, est huic damnosum, tum quia, si negligatur præsentatio, hæc devolvetur ad Ordinarium, quod repugnat rectæ talium bonorum administrationi. Accedit, quod sola præsentatio non reddat sequestrem ditiolem, quo titulo cæteroque vel differri deberet, vel lite finita fructus rei sequestrate victori reddendus foret.

Aaa aa 2

Ad 3.

3213 Ad 3. B. Creditorem, qui habet à debitore pignus, in Ordine ad quæstionem hic controversam, non comparari cum Sequestre, vel econtra. Nam esto Creditor habens in pignore rem, cui annexum est Jus providendi Ecclesiæ, non possit Ecclesiæ vacanti providere, secus tamen est in Sequestre: ratio discriminis est, quia licet pignus sit penes Creditorem, adhuc tamen habet *certum* Dominum, qui providere potest, at quando res sequestrata est penes Sequestrem, quamdiu penes eum est, & lis pendet, non habet *certum* Dominum; sed, solum dubium, & solum declarandum lite finitâ: ergo. Accedit, quòd Creditor non habeat administrationem pignoris, sicut Sequester rei litigiosæ.

Rebuffus de *Nominat. q. 14. à n. 127.* & alii censent Sequestrem Voluntarium, non necessarium, posse præsentare; rationem dat, quia soli Voluntario, non autem necessario sequestro competit possessio, sed hoc in primis est extra casum, quo ponimus bonorum illorum possessionem esse traditam Sequestro, cum administratione, prout contingit, quando de ipsa bonorum possessione litigatur, nullo eorum obtinente certam possessionem; nam in casu, quo alter eorum est in certa possessione, lite pendente illi auferenda non est, quamvis, si possessio sit malæ fidei, fructus non faciat suos, nec præsentatio per illum facta teneat, ut supra diximus.

ARTICULUS IX.

An Patronus in præsentatione possit variare?

3214 *Variatio* seu voluntatis mutatio in eo, quod ante constitutum est, duplex in hac materia esse potest. 1. *exclusiva*, quando, postquam unus ad beneficium à Patrono præsentatus est, præsentatur alius cum exclusione prioris. 2. *Cumulativa*, quando primo præsentato adjungitur alius, non tamen excludendo priorem; quoposito dicendum, post institutionem præsentati, nec Ecclesiastico, nec Laico Patrono concessum esse *variare*; hæc est communis; nam præsentatus, secutâ institutione acquirit Jus in re, quo propter inconstantiam Patroni privari non debet; id, quod habetur in c. *quod autem. §. h. t.*

ubi Alexander III. Eboracensi Archi-Episcopo, qui quærebat, an (si Clericus idoneus ad vacantem Ecclesiam præsentatus, non fuerit ab Episcopo diocesano admittus, & postmodum alius idoneus præsentatus, & institutus ab Episcopo, possessionem tenuerit corporalem) primo Clerico Ecclesiam petente debeat posterior removeri, vel posterior priori præferri? respondit dubium non est, quin in casu isto melior sit conditio possidentis: quoniam, *antequam præsentatio per Diocesana Episcopum approbetur: ratum non est, quod à Patrono fuerit inchoatum.*

Ex hoc deducitur 1. nec Patrono Laico concessum esse *variare*, post institutionem prius præsentati, esto sub hoc variare Patronus vellet exclusivè, vel cumulativè; 2. si ad præsentationem cumulativam præsentatus post alterum instituitur, præteritò primo, quantumvis idoneo, illius institutionem tenere, nec licere Patrono variare. Nam licet uterque ex facta præsentatione cumulativè (duorum simul unius post alterum) acquisiverit jus ad beneficium, secutâ tamen institutione unius eorum, is prævalebit, cum exinde consecutus sit Jus in beneficio, & muniatur insuper possessione; neutro horum competente alteri, præsentato quidem etiam; sed non instituto.

Potissima quæstio est, an Patrono liceat *variare ante institutionem*? Communis affirmat de Patrono Laico; negat de Ecclesiastico: prima pars probatur ex c. *quod autem §. h. t.* ubi Clericus secundo præsentatus à Patrono fuit admittus, & institutus in beneficio Patronato; quod autem hic agatur de Patrono Laico, non Ecclesiastico, constabit ex sequentibus.

Deinde, ex c. *Cum autem 24. eod. ubi* cum Episcopus Norwicensis ex Lucio III. quæsisset: cum *Advocatus* (quod verbum hic supponit pro *Patrono*, ut monuimus superius) Clericum idoneum Episcopo præsentaverit, & postulaverit, postmodum eo non refutato, alium æque idoneum in eadem Ecclesia admitti, quis eorum alteri præferatur? respondit Pontifex: si Collegium, vel Ecclesiastica persona præsentationem haberet, qui prior est tempore, jure potior esse videtur. Confirmari potest ex c. *Pastoralis 29. eod.*

Secun-